

Månadsrapport september 2018

Brexit närmar sig

Brexit förberedelserna fortsätter för fullt inom EU. Utträdet är planerat att verkställas den 29 mars 2019. Många hoppas fortfarande på möjligheten att det blir en ny folkomröstning gällande Brexits vara eller icke vara. På Labourpartiets partikongress den 25 september röstade partiets ledamöter för att öppna upp möjligheterna för en ny folkomröstning. Detta då många anser att den folkomröstning som skedde i juni 2016 inte gav medborgarna tillräcklig information om vad ett Brexit faktiskt betydde.

För tillfället sker förhandlingar mellan Storbritannien och EU gällande bland annat Nordirlands gräns, handelsavtal och migrationsöverenskommelser. I stunden står dessa förhandlingar still eftersom Storbritannien kräver en premiumvariant av det avtal som Norge har, där de vill plocka russinen ur kakan. Detta är EU inte beredda att gå med på. Samma sak gäller de förhandlingar som handlar om migration, där Storbritannien gärna tar emot kvalificerad arbetskraft men inte exempelvis byggarbetare från Polen. Det enda som EU och Storbritannien faktiskt kommit överens om hittills är att de briter som sedan tidigare har fast boende, eller har haft fast boende, i ett EU-land ska ha möjlighet att bo kvar/flytta tillbaka. Detta gäller även EU-medborgare som har bott eller bor i Storbritannien.

EU:s långtidsbudget 2021-2027

EU håller för tillfället på att diskutera den kommande långtidsbudgeten mellan åren 2021-2027. Detta skapar debatt i EU-parlamentet eftersom intäkterna kommer att minska i och med Brexit vilket påverkar Sverige ekonomiskt eftersom avgiften till EU kommer att öka. Detta kan leda till kritik från både höger och vänster och möjligtvis öka stödet för ett Swexit.

För tillfället håller man bland annat på att diskutera regional- och strukturfonderna som kommer att förändras inför kommande period. Mycket av de pengar regionerna får kommer att gå till klimatsatsningar inom olika områden. Tidigare har medlemsländerna varit tvungna att prioritera 11 tematiska mål, men dessa har nu sammanfogats till 5 tematiska mål.

Sveriges regering, SKL och Europaforum Norra Sverige är alla positiva till den förändring som kommer att ske, men de har alla olika specifika synpunkter. Sveriges regering fokuserar på att utgifterna skulle kunna minska ordentligt om EU koncentrerar insatserna och förenklar genomförandet. SKL menar att det behövs en större flexibilitet för regioner att fördela resurserna med tanke på alla regioners olika behov. Europaforum Norra Sverige är inne på ungefär samma spår, men vill även att det ska vara möjligt att satsa på flygtrafiken i Norrland eftersom det är viktigt för regionens turism samt ekonomi. Vi får för tillfället avvakta och se vad EU kommer fram till.

Ungern och den antidemokratiska utvecklingen

Den 12 september röstade EU-parlamentet igenom en rapport som gör att parlamentet nu uppmanar Rådet att se över en implementering av artikel 7, vilket skulle betyda att EU börjar införa sanktioner mot Ungern samt att de förlorar sin rösträtt i Rådet. Det är dock fortfarande en bra bit kvar innan EU skulle sätta in sanktioner mot landet. Artikel 7 är komplicerad och handlar om att medlemsstaten först ska få försvara sig samt att Rådet måste ta ställning till

om Ungern bryter mot artikel 2, vilket handlar om EUs grundläggande värderingar. Sedan finns det stor risk att länder som bland annat Polen lägger sitt veto i frågan.

Det är dock viktigt att parlamentet har vågat ta ställning i frågan eftersom Ungern bryter mot en rad mänskliga rättigheter. Yttrandefriheten i landet har inskränkts och många av de stora medierna kontrolleras nu av staten. Även rättssamhället har påverkats då gamla domare byts ut till politiska kandidater som står i nära relation till regeringspartiet Fidesz och dess ledare. Korruptionen har skjutit i höjden, den akademiska friheten finns inte längre, människorättsorganisationer ses som utländska hot och hindras från att få tillgång till nödvändig information.

Upphovsrätt i fokus

Europaparlamentet har även tagit ställning om det nya EU-direktivet om upphovsrätten. Utfallet i omröstningen i parlamentet blev dock inte som Fredrick Federley ville och hoppades på, varför han röstade emot förslaget. Både inom den liberala partigruppen (ALDE) och den konservativa partigruppen (EPP) fanns det stora meningsskiljaktigheter bland parlamentarikerna. Självklart tycker Federley att upphovsrättsinnehavare ska få rättvist betalt men om direktivet skulle implementeras kan det leda till en så kallad länkskatt och ett uppladdningsfilter som skapar problem för både privatpersoner och företag. Nu får vi invänta och se vad som händer i de kommande trepartsförhandlingarna som snart inleds mellan EU-parlamentet, EU-kommissionen och medlemsländerna. Denna fråga har redan fått ganska mycket publicitet i Sverige, eftersom det skapar osäkerhet inför vad som komma skall och att omfattande lobbykampanjer har figurerat kring lagförslaget.

State of the union

Onsdagen den 12 september höll Jean-Claude Juncker, Europeiska kommissionens ordförande, sitt sista "State of the Union"-tal. Han pratade bland annat om vikten av att stå upp för europeiska värden såsom den liberala demokratin och rättsstaten. Med tanke på situationen i Ungern och Polen försvarade Juncker EU som ett fredsprojekt och menade att Europas medborgare ska förkasta nationalismen och patriotismen. Han tog även upp flera reformer som kommissionen vill se framöver. Det yrkades på att omvandla intentionerna från toppmötet i Göteborg, som Sverige stod värd för, till lagstiftning. Detta trots att statsminister Stefan Löfven lovat att ingen reell lagstiftning skulle resultera från toppmötet. Nu står vi dock inför risken att överlämna delar av arbetsmarknadslagstiftningen till EU. Detta är något som Centerpartiet anser bör kontrolleras av varje medlemsland och inte av EU.

Macrons parti börjar samarbeta med ALDE

Frankrikes president Emmanuel Macron har under den senaste tiden suttit i möten med ALDE:s gruppleddare Guy Verhofstadt om ett samarbete mellan ALDE och Macrons parti. Detta skulle kunna bli en avgörande maktfaktor för ALDE där även andra partier ansluter till gruppen. I och med att andra grupper i parlamentet, likt EPP, genomgår interna stridigheter (med tanke på att Fidesz är en del av EPP), kan Macrons parti La République en Marche vara en maktinjektion och ett tydligt bevis på att ALDE är gruppen för parlamentariker som är Pro-EU. Än så länge är det enbart ett samarbete då Macrons parti inte gått med i gruppen. Troligtvis vill han se hur detta utvecklas i kombination med det kommande valresultatet i maj 2019. Det ska bli intressant att se hur samarbetet fortskrider.